

ALGEMENE BESCHOUWINGEN

- **Programmabegroting 2021-2024**

STEINS BELANG

Noud Claessens

Mirjam Driessen-Frederix

Voorzitter, College, collega's van de Raad en inwoners van Stein hier aanwezig en ook de luisteraars en kijkers thuis, welke deze raadsvergadering volgen via de Lokale Omroep.

Op de eerste plaats willen wij als Steins Belang een woord van dank uitspreken aan allen, medewerkers en bestuurders, die hebben gewerkt aan de totstandkoming van de programmabegroting 2021 met het meerjarig perspectief voor 2022, 2023 en 2024.

Voor genoemde stukken zijn goed leesbaar en zien er netjes verzorgd uit. Hiervoor onze dank.

FINANCIËLE POSITIE GEMEENTE

In de kaderbrief 2021 zijn we reeds geïnformeerd over de financiële uitdaging waar de Gemeente Stein voor staat, dit voor zowel de begroting 2021 als de meerjarenbegroting 2022-2024.

De bijdrage uit het Gemeentefonds voor het sociaal domein is op dit moment niet in overeenstemming met de daadwerkelijke uitgaven. Hierdoor wordt de gemeente Stein geconfronteerd met een forse toename van de lasten van zowel de Jeugdzorg als de WMO.

Als fractie Steins Belang zijn we geschrokken van de dieprode cijfers in het sociaal domein. De betaalbaarheid van het sociaal domein blijft ook de fractie Steins Belang zorgen baren.

Wij hebben als fractie bij de bespreking van de kaderbrief 2021 al uitgesproken, dat de Raad toch meer regie moeten voeren over het sociaal domein. Wij willen meer in de positie gebracht worden om in de toekomst eerder te horen wat de kosten zijn en welke keuzes wij dan kunnen maken.

Eerdere acties om tot voldoende beheersmaatregelen sociaal domein te komen bleken onvoldoende succesvol. Door het college zijn in de kaderbrief 2021 acties aangekondigd, om naast het normale proces voor het creëren van de begroting twee verschillende, maar parallelle stromen te laten lopen.

Namelijk:

1. In opdracht van de raad is aan KPMG een opdracht van het college verstrekt met de hoofdvraag:

“Welke aanbevelingen kunnen worden geformuleerd voor de jaren 2020 en verder die de balans tussen budget dat is begroot en uitgaven voor het Sociaal Domein herstellen?”

2. Verder te zoeken naar ombuigingen binnen de begroting 2021-2024.

In dit rapport is advies gegeven met betrekking tot de wijze waarop we komende jaren meer grip kunnen krijgen op de toenemende lasten en de maatregelen die kunnen worden genomen.

In het rapport van KPMG zijn extra ombuigingsmaatregelen geformuleerd en tevens is er een advies geformuleerd over hoe meer grip te krijgen als gemeenteraad op het gebied van het sociaal domein. De eerder geformuleerde ombuigingen + de extra ombuiging uit het KPMG-rapport zijn verwerkt in de nu voorliggende begroting.

Structureel zal er nu voor het jaar 2021 ongeveer 840.000 euro omgebogen worden en voor het jaar 2022 ongeveer 1.2 miljoen euro en voor de jaren 2023 + 2024 ongeveer 1.6 miljoen euro. Helaas is dit niet voldoende om het structurele tekort op het sociaal domein te dekken.

In de ombuigingen begroting 2021-2024 exclusief het sociaal domein is opgesomd welke mogelijkheden er zijn tot ombuigingen om tot een structureel sluitende meerjarige begroting te komen.

Het College heeft tevens aangegeven waar hun keuze op zou vallen indien er ombuigingen gerealiseerd zouden moeten worden. Als raad hebben wij hiervan een collegevoorstel ontvangen en als fractie hebben wij daar onze visie op dit stuk kunnen reflecteren in de bijeenkomst bezuinigen.

Wij hebben toen als fractie aangegeven, dat wij in grote lijnen het collegevoorstel en de nuances die geplaatst zijn op elk programma/beleidsveld konden volgen. Wel hebben wij aangegeven dat wij extra informatiebehoefte hebben omtrent het niet bezuinigen op de Openbare Ruimte toch een jaarlijkse post van ongeveer 2.7 miljoen euro. Die informatie hebben wij nog niet.

Als we als fractie kijken naar de paragraaf Risicoprofiel. Dan vallen de risico's omtrent Lasten sociaal domein 500.000 euro, herijking gemeentefonds en de financiële gevolgen omtrent corona ons op.

CORONA

Corona raakt alles en iedereen en heeft grote maatschappelijke impact op alle gemeenten en mensen dus ook Stein. Als Fractie Steins Belang vragen wij in de breedste zin aandacht voor de gemeenschap van Stein vooral voor de verenigingen en het voortbestaan ervan hebben wij extra aandacht, omdat zij ook een belangrijke sociale functie vervullen.

Wij hopen dat ons verenigingsleven zoveel mogelijk ongeschonden uit deze crisis komt, als fractie willen wij graag dat de gemeente hierin een ondersteunende en stimulerende rol speelt.

SOCIAAL DOMEIN

De centrale vraag van de raad was. Hebben wij als gemeenteraad van Stein genoeg grip op het sociaal domein. De grip op de jeugdzorg is volgens de fractie Steins Belang op te splitsen in twee aandachtsgebieden namelijk grip aan de voorkant dus de instroom en grip aan de achterkant de controle van de inzet van middelen en de maatschappelijke effecten hiervan.

Met de grip achterkant kunnen we op dit moment weinig, omdat de inkoopcontracten tot de termijn 2022 zijn afgesloten door de centrumgemeente Maastricht. Wel hebben we al inzicht gekregen in de nieuwe inkoopstrategie van 2023 en die lijn stemt ons positief door af te stappen van de nu gekozen open-house systematiek. Door deze systematiek wordt er veel gevergd van de organisatie, dit willen wij niet meer. Een overzichtelijk aantal kwalitatief goed ingerichte jeugdzorg aanbieders waarop een efficiënte en doelmatige controle kan plaats vinden.

Bij de voorkant moeten nog een aantal stappen gezet worden voordat wij als fractie kunnen concluderen dat wij hierop grip hebben. Wij zijn ervan overtuigd dat de aandacht op de voorkant doormiddel van extra inzet van POHs ervoor gaat zorgen, dat de juiste zorg aan de juist persoon wordt toegewezen en hierdoor een ombuiging kan plaatsvinden op de nu geëxplodeerde kosten op het gebied van jeugdzorg.

Wij willen als fractie Steins belang dat de data omtrent de Jeugdzorg volledig in kaart wordt gebracht en dat via een real life dashboard deze data gecontroleerd en bijgestuurd wordt. Om zodoende de resultaten en de verantwoording van de uitgaven direct in te kunnen zien. Dit besturingsmechanisme moet ervoor zorgen dat er direct en structureel kan worden bijgestuurd.

Ik doe bij deze een oproep aan alle partijen in deze raad om reactie te geven op onze visie.

Als we dan tenslotte wat het Sociaal Domein betreft kijken naar de WMO willen wij ook graag als Fractie aangeven, dat wij op dit moment niet in controle zijn. Wij nemen de aanbeveling op dit vlak van KPMG over te weten stel duidelijke beleidskaders op (visie op zorg) en vorm vanuit dit beleid heldere en eenduidige instructies en richtlijnen voor de uitvoerende organisatie met meer eenduidigheid en deels strengere kaders (bijvoorbeeld huishoudelijke hulp is sterker te begrenzen). Onze wens is om doormiddel van een raads werkgroep nog dieper in te gaan op dit beleidsterrein. Om zodoende in een later stadium de vraag te kunnen beantwoorden of we bij de WMO ook in Grip zijn.

Voorzitter leden van de raad inwoners thuis aan de buis, ook op het gebied van volkshuisvesting heeft de fractie Steins Belang het volgend te melden.

VOLKSHUISVESTING

De woningmarkt is in Nederland op dit moment overspannen en natuurlijk vormt Stein hierop geen uitzondering. We hebben reeds uitgesproken dat wij als fractie Steins Belang beperkte woningbouw, in eerste aanzet 50 woningen op Bramert Noord willen realiseren. Dit is conform de uitkomsten van het onderzoek het realiseren van hoogwaardige duurzame woningen. Als fractie willen wij een tweede fase onderzoek naar mogelijk uitbreiding van Bramert Noord, met woningen waar in Stein behoefte aan is. Wij zijn van mening, dat dit de plaats in de gemeente Stein is waar nog een redelijk aantal woningen kan worden gebouwd.

In Stein zijn nog diverse plekken waar accommodatie op dit moment leegstaan. Deze accommodaties zouden waar mogelijk ons inziens getransformeerd dienen te worden naar kleinschalige woonvormen waar op dit moment in onze gemeente behoefte aan is.

Wij vinden het als Steins Belang noodzakelijk dat iedereen die binnen de gemeente Stein woont of zich wil huisvesten, ook in de toekomst de mogelijkheid heeft om in onze prachtige gemeente te kunnen (blijven) wonen.

DUURZAAMHEID

Op het gebied van duurzaamheid worden we als gemeente en inwoners geconfronteerd met forse uitdagingen. De komende jaren staat de gemeente Stein immers ten gevolge van de doelstellingen uit het Klimaatakkoord voor grote opgaven op het gebied van duurzaamheid en klimaatadaptatie. Steins Belang heeft in haar verkiezingsprogramma reeds de wens uitgesproken dat de gemeente een informatie en service punt inricht over de bevordering van duurzaamheid. Het huis van de toekomst is het informatie en service punt waar onze inwoners real life kunnen zien wat de mogelijkheden zijn op het gebied van duurzaamheid. Dit servicepunt wordt in december gerealiseerd.

Graag zouden wij ook het nu reeds succesvolle gemeentelijke zonnepanelen project continueren, nadat de huidige regeling is afgelopen en zo inrichten dat dit een continu project wordt voor stimulering en vervanging van panelen waarvan de levensduur is verlopen.

ONDERWIJS

Wat betreft de onderwijslocaties Maaskei en Kerensheide hebben we in de laatste RIB omtrent de Maaskei en Kerensheide kunnen lezen, dat er afgeweken wordt van de geschetste tijdlijn. Als fractie Steins belang vinden we het een slechte zaak dat de duidelijkheid naar ouders en leerlingen weer wordt opgeschort.

Wat betreft het onderwijs Berg aan de Maas heeft besluitvorming plaatsgevonden, de eventuele aanpassing en verbetering van de huisvesting in de kern Urmond blijft onze aandacht hebben. Urmond moet zo snel mogelijk volgen.

TOERISME

De Toeristische agenda wordt naar behoren uitgevoerd.

- Alle bestaande gemeentelijke wandelroutes zijn geüpgraded.
- Digitale informatiepunten zijn in het winkelcentrum, Steinerbos en bij de Fontein geplaatst.
- Landschapsborden zijn geplaatst.
- Een aantal infraprojecten zijn uitgevoerd; onder ander de omgeving wielmonument in Elsloo is heringericht.
- Omdat het erfgoed in de gemeente Stein een uniek en onlosmakelijk onderdeel vormt van het toeristisch aanbod, worden van uit het toerismebudget ook erfgoed initiatieven gesteund. Zoals daar zijn: opknappen van historisch buitenplaats Elsloo is een subsidie over 4 jaar toegezegd aan Stichting Limburgs landschap. Er is een subsidie verleend aan Natuurmonumenten voor infoborden op zwerfkeien met historische informatie op het nieuwe struin pad tussen Meers en de Maasband. Het historische wandelpad langs de maas tussen Urmond en Berg is in ere hersteld.

We krijgen veel positieve reacties. De inwoners van Stein waarderen dit zeer.

PARKEERPLAATS STEINERBOS MIDGETGOLFBAAN

Het stedenbouwkundige ontwerp voor een toeristische parkeerplaats aan de achterzijde van het Steinerbos (de bestaande parkeerplaatsen aan de kant van de Brasserie midgetgolfbaan Steinerbos) is gereed. Ook hier heeft een extern bureau een kostenraming gemaakt. Het doel is om dit gebied te upgraden en qua kwaliteitsniveau aan te laten sluiten op het onlangs opgeknapte gedeelte rondom de vijvers van het Steinerbos. Hiermee wordt recht gedaan aan de toeristische potentie van het gebied. Uitvoering is voorzien in 2022.

Wij hebben als Fractie Steins Belang reeds eerder aandacht gevraagd voor de slechte staat van de parkeerplaats Brasserie midgetgolfbaan Steinerbos. Als fractie hebben we in deze begroting kunnen lezen, dat er niet eerder dan 2022 een oplossing gaat komen voor dit probleem. Dit vinden wij niet wenselijk.

Wij dienen dan ook een motie in om de upgrade van de parkeerplaats bij Brasserie midgetgolfbaan Steinerbos naar voren te halen en al in 2021 een veilige en voor iedereen, ook mindervaliden, toegankelijke parkeergelegenheid te creëren.

ACCOMMODATIEBELEID.

Als raad hebben wij in 2019 een accommodatiebeleid vastgesteld. Bij het lezen van de nu voorliggende begroting is ons opgevallen, dat er een aantal gemeentelijke accommodaties niet zijn meegenomen in het accommodatiebeleid. Namelijk; Pand Kruisstraat 15, Trefcentrum Kerensheide en de Fanfarezaal in Stein.

Wij roepen dan ook het College op om beleid te gaan maken voor deze accommodaties aangezien die nu alleen maar geld kosten en geen maatschappelijke bijdrage leveren aan de Steinse samenleving.

OPENBARE RUIMTE

De openbare ruimte is altijd een hot topic bij zowel onze inwoners als de raadsleden van de Gemeente Stein. In 2016 hebben wij als raad het beleid, waarin de kaders voor inrichting en onderhoud van onze openbare ruimte staat omschreven, vastgelegd. Als fractie Steins Belang vinden wij het nodig om die kaders weer eens op korte termijn tegen het licht te houden en daar waar nodig bij te stellen en te herzien.

Wij zullen in een motie onze wens aan de raad voorleggen.

VERKEER

Verkeersdrukke en lawaai Heerstraat Centrum Moutheuvel

Van meerdere bewoners en passanten heeft Steins Belang klachten vernomen over de toenemende verkeersdrukke en het toenemende lawaai dat dit met zich meebrengt. Het gaat vooral over het gedeelte van de Heerstraat Centrum bij de Moutheuvel. Zoals bekend wonen aan beide zijden van de weg voornamelijk ouderen. Van deze mensen komen klachten over het zware vrachtverkeer dat van dat gedeelte van de weg gebruik maakt.

Deze wagens maken over het algemeen veel lawaai vooral als ze één van de 7 of 8 verkeersdrempels over rijden. Verder wordt er ook geklaagd over het lawaai van scooters en tegenwoordig ook een aantal vierwielige quads, waarvan er velen te hard rijden en te hard motorgeluid produceren.

Belangrijk om te weten is dat het hierbij gaat over een woonerf waar een maximale snelheid geldt van 15 km per uur

Tevens zijn er een tweetaal straten de Omphaliusstraat en de Heisteeg waar het af en toe meer lijkt op een racecircuit, dan een openbaar weg in een woonwijk.

Wij verzoeken om op dergelijke situaties meer en strenger te handhaven.

Tenslotte voorzitter danken wij u allen voor het geduld en belangstelling voor onze beschouwing.